

Należytość od niniejszej umowy spółkowej uiszcza się bezpośrednio w myśl §. 3. ustawy z d. 21. maja 1873, l. 87 Dz. p. p.

Statut

spółkowej kasy oszczędności i pożyczek

w

Ustroniu

spółki zarejestrowanej z nieograniczoną poręką.

I. Firma, siedziba i cel.

§. 1.

Podpisani zawiązują spółkę pod firmą: »Spółkowa kasa oszczędności i pożyczek w *Ustroniu*«
spółka zarejestrowana z nieograniczoną poręką.

Siedzibą spółki jest *Ustroniu*.

§. 2.

Celem spółki jest: starać się o polepszenie bytu członków pod względem moralnym i materyalnym, a mianowicie:

- a) udzielać członkom pożyczek do gospodarstwa i przedsiębiorstw, o ile mają kredyt, zasługują nań i rzeczywiście go potrzebują, i dostarczać potrzebnych do tego środków pieniężnych na podstawie wspólnej poręki; szczególnie też w połączeniu z odpowiednim zakładem hipotecznym postarać się o to, aby członkowie swoje długi hipoteczne zaciągnięte na wyższą stopę procentową na takowe o niższej stopie pro-

- centowej lub na hipoteki splate w jak najmniej-
szych ratach i niewypowiedzialne zamieniać mogli;
b) przez przyjmowanie wkładek na oszczędność dawać
sposobność do lokowania zaoszczędzonych pieniędzy
na procent;
c) zazwyczaj z polecenia i na rachunek członków wspól-
nie zakupywać artykuły w gospodarstwie potrzebne,
jako też maszyny rolnicze i inne przybory w celu
oddania tychże do użytku członków;
przystąpić do związku spółek rolniczych na Śląsku
podać się jego rewizji w całym zakresie dzia-
łalności;
e) popierać zawiązanie spółek zarobkowych i gospo-
darczych w okręgu spółki.

II. Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§. 3.

Członkami spółki mogą być wszystkie osoby, które
się mogą prawnie umową zobowiązać. Te osoby muszą
w gminach: *Ustron lub Hermanice*

mieszkać, posiadać gospodarstwo, którem sami zawi-
dują, lub mieć tam siedzibę.

Członkom nie wolno do innej, na wspólnej poręce
opartej spółki kredytowej, należeć (§. 7.). Nie powinien
też co do nich zachodzić powód wykluczenia z §. 7.,
ustęp d).

Szczegółowe przepisy o przyjmowaniu członków
zawiera regulamin.

a) Przyjmowanie członków.

§. 4.

Nowych członków przyjmuje się za uchwałą za-
rządu (§. 22. b).

Przeciw odmownej decyzji zarządu przysługuje sta-
rającym się o przyjęcie prawo odwołania się w prze-
ciągu dni ośmiu do rady nadzorczej, która winna o tem
ostatecznie rozstrzygać na najbliższym posiedzeniu.

Członek przyjęty do spółki winien podpisać deklarację, oznaczającą liczbę udziałów i obowiązującą do poddania się tak obecnym, jakoteż wszystkim później zmienionym przepisom statutu, tudzież uchwałom walnych zgromadzeń.

Członek winien zaraz po przyjęciu uiścić opłatę wstępną (§. 61.) i przynajmniej pierwszą ratę na udział (§. 55., drugi ustęp). Z dniem wpłaty staje się członkiem spółki i zapisuje się go w ten dzień jako takiego do spisu członków (§. 5.).

b) Spis członków.

§. 5.

Zarząd winien prowadzić spis członków (§. 22. a) pod rygorem kar porządkowych, wymienionych w §. 97. (ustęp 2.).

Spis członków wolno każdemu przeglądać (§. 14. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych z dnia 9. kwietnia 1873, l. 70, Dz. p. p.).

c) Wystąpienie członków.

§. 6.

Członek występuje ze spółki:

- a) dobrowolnie, a to: jeżeli zgłosił wystąpienie ze spółki, względnie wypowiedział wszystkie udziały najpóźniej w miesiącu wrześniu roku administracyjnego (§. 70.), z końcem tegoż roku administracyjnego, w przeciwnym razie z końcem następnego roku administracyjnego;
- b) jeżeli prywatny wierzyciel członka do spółki należącego po bezskutecznem przeprowadzeniu egzekucyi na jego prywatny majątek uzyskał egzekucyę na majątek przypadający mu w razie wystąpienia ze spółki (§. 9., trzeci ustęp) i jeżeli po najmniej sześciomiesięcznem wypowiedzeniu przed końcem roku administracyjnego zażąda, aby ów członek wystąpił ze spółki (§. 59. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych);
- c) w razie przesiedlenia się poza obręb okręgu spółki;

- d)* w razie śmierci;
- e)* w razie wykluczenia ze spółki (§§. 7., 8.);
- f)* w razie, gdy członek przestaje być posiadaczem gospodarstwa w okręgu spółki (§. 3.);
- g)* w razie rozwiązania spółki;
- h)* w razie, gdy majątek członka u spółki na innego członka w porozumieniu z właścicielem i z zarządem przeniesiony został.

Jeżeli zgłoszono fakta w ustępach *c)*, *d)*, *e)*, *f)*, *g)* i *h)* wyszczególnione najpóźniej w miesiącu listopadzie roku administracyjnego, wystąpienie członka ma miejsce z końcem tego roku administracyjnego, w przeciwnym razie dopiero z końcem następnego roku administracyjnego.

Oświadczenie wystąpienia, względnie wypowiedzenie, ma być w obu wypadkach [*a)* i *b)*] na piśmie doręczone przewodniczącemu spółki, który wyda potwierdzenie odbioru.

Wykluczenie członka.

§. 7.

Wykluczonym ze spółki może być członek, jeżeli obowiązkom statutem określonym zadość nie czyni, mianowicie, gdy dłużej niż sześć miesięcy zalega z wpłatami na udział (§. 55.), gdy się dopuści znaczniejszych przewinień przeciw zasadom spółki lub na jej szkodę działa, albo gdy uprawia lichwę. Zarząd orzeka, czy zachodzi wypadek lichwy.

Wykluczenie nastąpić musi:

- a)* jeżeli członek popadł w konkurs lub dostał się pod kuratelę, a brak zezwolenia powołanego sądu, aby nadal członkiem spółki pozostał;
- b)* jeżeli wstąpił do innej na wspólnej poręce opartej spółki kredytowej i z niej mimo wezwania przewodniczącego nie wystąpił;
- c)* jeżeli był ponownie pozwanym o zwrot otrzymanej z kasy spółkowej pożyczki lub przypadających odsetek;
- d)* jeżeli był karany za zbrodnię lub przekroczenie popełnione z chciwości zysku, dopóki nie zgasiły prawne

skutki kary w myśl §. 6. ustawy z dnia 15. listopada 1867, l. 131, Dz. p. p. *)

§. 8.

Wykluczenie ze spółki ma miejsce za uchwałą zarządu, o której przewodniczący winien wykluczonego natychmiast pisemnie uwiadomić, podając krótko powody wykluczenia. Wykluczonemu wolno w przeciągu ośmiu dni, licząc od dnia doręczenia, wnieść na ręce przewodniczącego pisemne odwołanie do rady nadzorczej, która o niem ostatecznie rozstrzyga na najbliższem posiedzeniu.

W braku odwołania wykluczenie staje się prawomocnem z chwilą upływu ośmiodniowego kresu, w razie wniesienia odwołania z dniem uchwały rady nadzorczej.

Chwila wystąpienia. Pretensye byłych członków.

§. 9.

Zarząd winien każdym razem oznaczyć dzień wystąpienia członka ze spółki, a to w przypadkach z §. 6. pod *a)* i *b)* wymienionych na pierwszem zwyczajnem posiedzeniu każdego roku (§. 24.), w przypadkach z §. 6. pod *c)* *d)* *f)* *g)* i *h)* zaraz po nadejściu zawiadomienia na najbliższem posiedzeniu, w przypadku z §. 6. pod *e)* na następny posiedzeniu, odbywajacem się po prawomocnem wykluczeniu członka. Z chwilą skonstatowania wpisuje się dzień wystąpienia do spisu członków.

Jeżeli nie można w przypadkach *c)*, *d)* i *f)* dnia

---

*) Te skutki gasną:

1. Gdy chodzi o zbrodnię (kradzieży, rabunku, oszustwa lub uczestnictwa w tychże), jeżeli winny skazany został najmniej na pięć lat więzienia po upływie dziesięciu lat, zresztą po upływie pięciu lat od odcięcia kary.

2. Gdy chodzi o przekroczenie (kradzieży, sprzeniewierzenia, oszustwa lub uczestnictwa w tychże) po upływie trzech lat od odcięcia kary.

wystąpienia ze spółki dokładnie oznaczyć, uważa się zań dzień skonstatowania.

Byli członkowie nie mogą sobie w myśl postanowienia §. 81. rościć żadnych pretensyi do kapitału spółki (funduszu rezerwowego) lub do jakiegokolwiek innego jej majątku. Mają tylko prawo żądać, aby im wypłacono udział na podstawie rachunków z tego roku, w którym wystąpili ze spółki, a to miesiąc po sprawdzeniu tych rachunków, o ile tymczasem spółka rozwiązana nie została dobrowolnie lub przymusowo (§. 55. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

d) Prawa członków.

§. 10.

Członkowie mają prawo osobistego udziału i głosowania na walnych zgromadzeniach spółki (§§. 42—52.). Prawo to gaśnie z dniem, w którym członek zgłosi swoje wystąpienie ze spółki lub wypowie wszystkie udziały, gdy przesiedli się z okręgu spółki lub przestaje być posiadaczem gospodarstwa w okręgu spółki (§. 6 1), niemniej, gdy zostanie wykluczonym, a wreszcie w wypadku rozwiązania spółki. Prawo wykluczonego zostaje w zawieszeniu od dnia, w którym odnośna uchwała zarządu zapadła.

Prawo głosowania musi być osobiście wykonywane i nie da się na innych przenieść. Każdy członek ma bez względu na liczbę udziałów tylko jeden głos.

Członkowie, którzy nie są własnowolni albo osobami fizycznymi, wykonują prawo głosowania przez swych prawnych zastępców lub przez innych umocowanych na piśmie pełnomocników.

§. 11.

Członkowie mają prócz tego prawo ubiegać się o pożyczkę z funduszy kasy spółkowej, o ile takowe starczą, pod warunkami w tym statucie (§§. 62.—68.) wyszczególnionymi, tudzież mają prawo korzystać ze wszystkich innych urządzeń spółki podług odnośnych postanowień.

e) Obowiązki członków.

§. 12.

Członkowie obowiązani są:

- a) w myśl przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych ręczyć wspólnie (solidarnie) całym swoim majątkiem za wszystkie zobowiązania spółki wobec osób trzecich, o ileby na wypełnienie tychże w razie likwidacyi albo konkursu majątek spółki nie wystarczał;
- b) wpłacić do kasy spółkowej opłatę wstępną (§. 61.) i najmniej jeden udział (§. 55.), a skoroby udział wskutek odpisania zmniejszony został, uzupełnić go odpowiednio, niemniej uiścić rozpisane dopłaty (§. 80.);
- c) przestrzegać ściśle postanowień statutu i uchwał walnych zgromadzeń, jako też popierać interesa spółki w każdym kierunku.

§. 13.

Członkowie, którzy ze spółki wystąpili, jakoteż ich spadkobiercy pozostają odpowiedzialnymi wierzycielom spółki za wszystkie zobowiązania, jakie spółka aż do czasu ich wystąpienia przyjęła, przez cały czas przedawnienia ustawą oznaczony (§. 55. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Skargi przeciw członkom z tytułu pretensyi do spółki przedawniają w dwu latach po wystąpieniu członka ze spółki lub po rozwiązaniu spółki, o ile ustawa dla poszczególnych wierzytelności nie ustanawia krótszego przedawnienia. Przedawnienie biegnie od dnia, w którym rozwiązanie spółki do rejestru spółek lub wystąpienie członka do spisu członków (§. 5.) zapisaniem zostało (§. 9.). Co do wierzytelności płatnych dopiero w tym czasie, czas przedawnienia rozpoczyna się z dniem płatności; co do wierzytelności niepłatnych, które atoli wolno wypowiedzieć, biegnie czas przedawnienia bez względu na dzień płatności od upływu kresu ustanowionego dla wypowiedzenia odnośnej wierzytelności. Przedawnienia nie przerywa czynność procesowa przeciw innemu członkowi, lecz tylko czynność procesowa przeciw spółce,

a w razie rozwiązania albo konkursu przeciw likwidatorom, względnie masie konkursowej (§§. 73.—75. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

III. Administracja spółki.

a) W ogólności.

§. 14.

Sprawami spółki zawiadują: zarząd (§§. 16.—28.), skarbnik (§§. 29.—31.), rada nadzorcza (§§. 31.—41.) i walne zgromadzenie (§§. 42.—52.).

Walne zgromadzenie ma prawo poruczyć sprawowanie pewnego zakresu czynności statutem dozwoleńnych pojedynczym osobom, a nawet osobnym wydziałom. Osoby te i wydziały podlegają atoli zarządowi, względnie radzie nadzorczej, a prawa i obowiązki ich są określone regulaminem lub osobną umową.

Członkowie zarządu i rady nadzorczej sprawują swoje czynności bezpłatnie z obowiązku honorowego i mogą się domagać jedynie zwrotu rzeczywistych wydatków, o ile je zarząd przyzna.

Skarbnik pobiera stałą, przez walne zgromadzenie ustanowioną remunerację (§. 52. g).

Członkowie zarządu i rady nadzorczej, jakoteż skarbnik mają bezwarunkowo zachować milczenie, co do kapitałów spółce powierzonych i co do udzielenia lub odmówienia pożyczek.

Wszyscy, z jakiej bądź przyczyny, albo tymczasowo ustępujący członkowie zarządu, rady nadzorczej i skarbnik, tudzież ich zastępcy winni zdać swe czynności przewodniczącemu i każdorazowemu następcy. Zdanie i przejęcie czynności stwierdza się każdą razą w osobnym protokole.

Protokół.

§. 15.

Tak dla zarządu jako dla rady nadzorczej i dla walnego zgromadzenia istnieją osobne paginowane księgi protokołów, do których się wpisuje treść rozpraw, a szczególnie wszystkie uchwały. Prócz tego spisuje się do

użytku sądowego osobny protokół uwierzytelniony z walnego zgromadzenia, skoro na tej podstawie ma być uskuteczniiony wpis do rejestru spółek.

Za nieprzestrzeganie tych przepisów, o ile dotyczą uchwał walnych zgromadzeń, nakłada sąd handlowy grzywny w ustawie oznaczone (§. 97., drugi ustęp).

Protokolanta zarządu mianuje przewodniczący spółki, protokolanta rady nadzorczej przewodniczący tejże, a protokolanta walnego zgromadzenia przewodniczący tegoż.

Protokół z każdego posiedzenia zarządu i rady nadzorczej mają po przeczytaniu i przyjęciu ci członkowie podpisać, którzy na posiedzeniu byli obecni. Protokół z walnego zgromadzenia mają sprawdzić i podpisać przewodniczący, protokolant i trzeci z pośród obecnych członków przez zgromadzenie do tego umocowany.

Księgę protokołów z walnych zgromadzeń wolno przeglądać każdemu członkowi i władzy administracyjnej (§. 34. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Skład, wybór i czas trwania urzędowania zarządu.

b) Zarząd.

§. 16.

Zarząd składa się z przewodniczącego spółki, jego zastępcy i .....² innych członków, których rozdziela się na okręg spółki tak, aby wszyscy razem mieli najdokładniejszą znajomość stosunków mieszkańców okręgu spółki.

Członków zarządu wybiera zwyczajne walne zgromadzenie, na wiosnę się odbywające (§. 43.), z pośród męskich członków spółki (§. 50.) na przeciąg czterech lat. Co dwa lata ustępuje w dzień zwyczajnego walnego zgromadzenia na wiosnę się odbywającego .....² względnie .....² członków, których walne zgromadzenie może ponownie wybrać.

Mocą niniejszego przepisu (drugi ustęp) albo wskutek wystąpienia dobrowolnego (§. 18., drugi ustęp) ustępujący członkowie zarządu, jako też ich zastępcy

(§. 18., pierwszy ustęp) pozostają w urzędzie aż do skutecznego wpisu nowo wstępujących członków zarządu, względnie zastępców do rejestru spółek i aż do oddania czynności w ręce tychże.

Skład pierwszego zarządu i czas trwania jego urzędowania ustanawiają §§. 94. i 95.

Zawieszenie czynności zarządu i jego członków.

§. 17.

Zarówno pojedynczych członków jak i cały zarząd może rada nadzorcza zawiesić w sprawowaniu funkcji urzędowych (§. 36., trzeci ustęp) z powodu przekroczeń przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, statutu albo regulaminu (§. 22., pierwszy ustęp) i wogóle z powodu działania na szkodę spółki aż do rozstrzygnięcia sprawy przez walne zgromadzenie, które ma być zwołane w przeciągu dni ośmiu (§§. 45. i 52. i).

Walne zgromadzenie może każdego czasu odwołać wybór pojedynczych członków zarządu (§. 15. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Uzupełnienie zarządu.

§. 18.

W razie dłużej trwających przeszkód w sprawowaniu czynności, ustąpienia lub śmierci któregoś z członków ma rada nadzorcza wybrać zastępcę, który pozostaje w zarządzie aż do usunięcia owych przeszkód lub w razie ustąpienia dobrowolnego albo śmierci aż do końca trwania urzędowania tego z członków, w którego miejsce wstępuje.

Zarejestrowanie i legitymacya członków zarządu.

§. 19.

Członkowie każdorazowego zarządu tudzież ich zastępcy (§. 18.) winni być wpisani zaraz po wyborze pod rygorem ustawowych kar porządkowych (§. 97., pierwszy ustęp) do sądowego rejestru spółek zarobkowych i gospodarczych z dołączeniem legitymacyi.

Legitymację dla członków pierwszego zarządu stanowi niniejszy statut (§. 94.), dla następnych protokół wyborczy z walnego zgromadzenia, względnie (§. 18., pierwszy ustęp) z posiedzenia rady nadzorczej.

Wszyscy członkowie zarządu, tudzież ich zastępcy (§. 18.) mają złożyć swoje podpisy w sądzie, któremu jest powierzone prowadzenie rejestru spółek, lub podać do sądu swe podpisy, uwierzytelnione sądownie lub notaryalnie.

Podpis firmy.

§. 20.

Podpis za spółkę skutecznia się w ten sposób, że pod firmą spółki przez kogokolwiek napisaną lub wydrukowaną, kładzie swój podpis przewodniczący zarządu lub jego zastępcą, a nadto jeden z członków zarządu.

Zakres działania, obowiązki i prawo zastępstwa zarządu.

§. 21.

Sprawami spółki zawiaduje zarząd i zastępuje ją — z wyjątkiem wypadków §. 37. e) — sądownie i pozasądownie w zakresie przez ustawę o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych określonym (§. 18.—21. tejże ustawy).

Spółka nabywa prawa i jest zobowiązana z czynności prawnych w jej imieniu przez zarząd wykonanych.

Prawo zastępstwa zarządu obejmuje wszystkie czynności, do których według prawa cywilnego potrzebne jest szczegółowe pełnomocnictwo, oznaczające gatunek czynności (§. 18. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

W procesach, jakoteż wobec zakładu, przedsiębiorstwa albo związku, przez walne zgromadzenie oznaczonego, do którego spółka przystąpiła w celu uregulowania obrotu pieniężnego, albo z którym weszła w stosunki (§. 52. h, §. 53., drugi ustęp), może ją zastępować przewodniczący, jego zastępcą lub którykolwiek przez zarząd oznaczony członek zarządu sam bez osobnej

legitymacyi li tylko na podstawie protokołu wyborczego (§. 19., drugi ustęp) i pisemnego zlecenia zarządu.

Zarządowi wolno każdego czasu zażądać zwołania posiedzenia rady nadzorczej, jako też uchwalić, aby walne zgromadzenie zwołane zostało (§§. 40. i 43.).

§. 22.

Zarząd jest obowiązany ściśle przestrzegać przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych i statutu spółki, tudzież w przyszłości uchwalić się mających zmian i uzupełnień statutu, jako też prawnie zapadłych uchwał walnego zgromadzenia i rady nadzorczej i przez nią ustanowionego regulaminu (§. 37. a). W szczególności ma:

- a) skutecznieć wymagane w myśl przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych zgłoszenia, zawiadomienia i ogłoszenia (§§. 19., 77., 86., 89. i 96. statutu, prócz tego [w razie likwidacyi] §. 42. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych), starać się o prowadzenie potrzebnych ksiąg i spisu członków (§. 5.), jako też wykonywać wszystkie inne obowiązki, które zarządowi nakłada ustawa o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych (§§. 15., drugi ustęp, 22., 44., ostatni ustęp, 78., 96., trzeci ustęp statutu, prócz tego [w razie konkursu] §§. 61., 62., 65.—68. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych); w przeciwnym razie podlegają członkowie zarządu karze wyznaczonej za zaniedbywanie obowiązków, szczególnie grzywnom (§. 97. statutu), do których zapłacenja kasa spółkowa nie jest obowiązana;
- b) decydować o przyjęciu i wystąpieniu członków (§§. 4., 6., 7., 8.);
- c) powziąć uchwały o wszystkich dochodach i wydatkach spółki według przepisów statutu, szczególnie samodzielnie rozstrzygać o przyjmowaniu wkładek, zaciąganiu i udzielaniu pożyczek w granicach przez walne zgromadzenie zakreślonych (§§. 52. c), d), 60., 62.); przy wkładkach i pożyczkach, przekraczających owe granice, winien zarząd

zasięgnąć przyzwolenia rady nadzorczej, względnie walnego zgromadzenia (§§. 37. *c*) *d*), 52. *c*) *d*);

- d*) wystawiać wszelkie zobowiązujące spółkę dokumenta, wyjąwszy przypadki w §. 37. *e*) oznaczone, szczególnie książeczki wkładowe (§. 58.); zawierać samoistne umowy o pożyczkę, nie przekraczając kwoty maksymalnej, ustanowionej przez walne zgromadzenie, i udzielać pożyczek, nie przekraczając kwoty maksymalnej, ustanowionej przez walne zgromadzenie i dwuletniego terminu zwrotu (§§. 52. *d*) i 62.); prowadzić procesa, potrzebne do ściągnięcia wierzytelności. Do wszelkich innych umów i sporów ma zarząd zasięgnąć upoważnienia rady nadzorczej albo walnego zgromadzenia;
- e*) nadzorować prowadzenie kasy i rachunków, badać zamknięcia rachunkowe (§. 71.), dbać o bezpieczne lokowanie na procent zapasów kasowych i czuwać nad tem, aby pożyczki punktualnie spłacane były;
- f*) do dnia 1. kwietnia zbadać rachunek roczny i bilans spółki za rok ubiegły i przedłożyć je z odpowiednimi wnioskami radzie nadzorczej (§. 75.).

§. 23.

Wszelkich ryzykownych przedsięwzięć winien zarząd troskliwie unikać.

Członkowie zarządu odpowiadają osobiście i wspólnie (solidarnie) za szkody, wynikające z przekroczenia swego zakresu działania, przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, jakoteż niniejszego statutu (§. 23. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Cały zarząd jest przed walnem zgromadzeniem odpowiedzialnym za przestrzeganie i wykonanie postanowień statutu i w myśl statutu ważnie zapadłych uchwał walnego zgromadzenia (§. 34. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Posiedzenia i uchwały zarządu.

§. 24.

Zarząd zgromadza się regularnie na posiedzenie najmniej raz w miesiącu bez osobnego zaproszenia. Czas

i miejsce posiedzeń ustanawia się corocznie na pierwszym posiedzeniu po zwyczajnem walnem zgromadzeniu, odbywajacem się na wiosnę (§. 43.), i na tak długo, aż zarząd odnośną uchwałę zmieni.

Nadzwyczajne posiedzenie zwołuje przewodniczący, ilekroć zachodzi potrzeba albo skoro tego co najmniej dwaj członkowie zarządu lub rada nadzorcza żądają. Na takie posiedzenie zaprasza przewodniczący pisemnie członków zarządu i skarbnika, podając przedmioty będące na porządku dziennym i zawiadamia o tem przewodniczącego rady nadzorczej.

Skarbnik ma na posiedzeniach zarządu głos doradczy (§. 31. a).

Skoro walne zgromadzenie w myśl §. 14., drugi ustęp, do sprawowania pewnych czynności wybrało pojedyncze osoby lub osobne wydziały, które nie wchodzą w skład zarządu, osoby te lub wydziały mają także na posiedzeniach zarządu głos doradczy, ale tylko co do przedmiotów, wchodzących w zakres ich działalności.

§. 25.

Uchwały zarządu są ważne, skoro zostały na posiedzeniu, według przepisów (§. 24.) zwołanem, od więcej niż połowy wszystkich członków zarządu (§§. 16., 18.) powzięte, do księgi protokołów wpisane i sprawdzone (§. 15., czwarty ustęp). W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego, liczący się w takim razie podwójnie.

Jeżeli przedmiot obrad i uchwał dotyczy osobistych interesów członka zarządu lub jego żony albo dzieci, winien tenże opuścić posiedzenie. To samo odnosi się do skarbnika i osób w §. 14., ustęp drugi, wymienionych.

Dnie urzędowe i kasowe.

§. 26.

Zarząd urzęduje w oznaczonych dniach, które sam ustanawia i należycie winien ogłosić. Obecni mają być przewodniczący lub jego zastępca, tudzież jeden z członków zarządu i skarbnik.

Obowiązki przewodniczącego.

§. 27.

Przewodniczący spółki winien podług przepisów statutu i regulaminu (§. 37. *a*) sprawować czynności spółki, względnie wykonaniem tychże kierować. On ma drugi klucz do kasy i odpowiada wspólnie z skarbnikiem za zapasy kasowe spółki, tudzież za ściśle wykonywanie czynności stowarzyszenia. W szczególności ma jako właściwy kierownik spółki:

- a*) podpisywać akta spółki i przechowywać pieczęć spółki;
- b*) starać się o wykonywanie wszystkich ustawą o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych zarządowi poruczonych obowiązków (§§. 22. *a*);
- c*) nadzorować prowadzenie kasy i rachunków przez skarbnika, wystawiać na podstawie powziętych przez zarząd uchwał (§. 25.) asygnacje, skutecznie wspólnie z skarbnikiem co miesiąc i z końcem roku zamknięcie rachunków, zestawiać bilans i przedkładać te wykazy rachunkowe w terminie oznaczonym w myśl odnośnych przepisów (§§. 71. do 76.) w celu zbadania i przyjęcia;
- d*) zapraszać na nadzwyczajne posiedzenia zarządu i na walne zgromadzenia spółki (§. 24. i 44.) — wyjąwszy przypadki w §. 36., trzeci ustęp wyszczególnione — przewodniczyć na tych posiedzeniach i zgromadzeniach — wyjąwszy przypadki w §. 36., trzeci ustęp i §. 47. wyszczególnione — i mianować protokolantów (§. 15.);
- e*) zdawać sprawę ze stanu spółki i czynności zarządu na zwyczajnem dorocznem walnem zgromadzeniu, odbywajacem się na wiosnę.

Zastępca przewodniczącego. — Dozorca kasy.

§. 28.

We wszystkich czynnościach (§. 27.) zastępuje przewodniczącego jego zastępca, atoli tylko w razie przeszkody.

Zarząd może powierzyć drugi klucz do kasy i nad-

zór nad rachunkami i kasą (§. 27. *e*) w miejsce przewodniczącego także innemu członkowi zarządu jako dozorcy kasy, jednakowoż musi się i w tym przypadku nadzór odbywać pod kierownictwem przełożonego.

Wybór i odpowiedzialność skarbnika.

c) Skarbnik oraz prowadzący księgi i sekretarz.

§. 29.

Kasą, prowadzeniem rachunków i sekretaryatem spółki zawiaduje wybrany przez walne zgromadzenie skarbnik. Wybrany jest na przeciąg czterech lat, a to aż do dnia zwyczajnego walnego zgromadzenia, odbywającego się na wiosnę. Przysłuży mu prawo ustąpienia ze stanowiska za trzechmiesięcznem wypowiedzeniem.

Skarbnik nie może być członkiem zarządu ani rady nadzorczej.

Skarbnik jest wspólnie z przewodniczącym spółce odpowiedzialnym za majątek spółki, tudzież za punktualne sprawowanie czynności i ma postarać się o ręczyciela, który się zobowiąże jako ręczyciel i wypłatca, albo złożyć stosowną kaucyę, która ma w razie straty albo szkody spółce przezeń wyrządzonej posłużyć na pokrycie kosztów zbadania, skonstatowania i wyrównania braku. Odnośne postanowienia wyszczególnia umowa z skarbnikiem przez zarząd zawarta, a przez radę nadzorczą zatwierdzona.

Zawieszenie czynności i wyręczenie skarbnika.

§. 30.

W razie nienależytego spełniania obowiązków przepisanych statutem albo regulaminem rady nadzorczej może być skarbnik każdego czasu przez radę nadzorczą zawieszonym w urzędowaniu (§. 36., trzeci ustęp) aż do chwili rozstrzygnięcia sprawy przez walne zgromadzenie, które winno być w ośmiu dniach zwołane (§. 45.).

Walne zgromadzenie może każdego czasu — nie przesądzając kwestyi ewentualnego odszkodowania — wybór skarbnika odwołać (§. 52. *i*).

W razie dłużej trwających przeszkód albo na wypadek śmierci skarbnika winna rada nadzorcza sprowadzić nowy wybór przez walne zgromadzenie, które ma być w najbliższym czasie zwołane, a tymczasowo zamianować zastępcę (§. 37. a).

Tak samo winna rada nadzorcza na czas trwania chwilowych przeszkód w spełnianiu obowiązków skarbnika na własną odpowiedzialność zamianować zastępcę (§. 37. a).

Obowiązki skarbnika.

§. 31.

Skarbnik ma w szczególności następujące obowiązki:

- a) winien być obecnym na posiedzeniach zarządu (§. 24.) jako też w dniu urzędowania (§. 26.), wykonywać uchwały zarządu (§. 25.), dotyczące jego urzędowania, punktualnie dokonywać na podstawie przekazów przewodniczącego, opartych na uchwałach zarządu, wszelkich wypłat i przyjmować wszelkie wpłaty do kasy spółki i potwierdzać na wszystkich skryptach dłużnych i pokwitowaniach uskutecznione wypłaty;
- b) przechowywać gotówkę kasową, papiery wartościowe i dokumenta spółki w kasie, do której drugi klucz ma być w rękach przewodniczącego, i starać się o bezpieczne umieszczenie aktów spółki;
- c) prowadzić książki i spisy — szczególnie spis członków (§. 5.) — według przepisów o rachunkowości (§. 37. a);
- d) wygotować miesięczne zamknięcia rachunkowe, jako też rachunek roczny i bilans według przepisów i w terminie ustanowionym (§. 71.—74.);
- e) układać i pisać wszelkie pisma spółki;
- f) udzielać wogóle według potrzeby wyjaśnień zarządowi i radzie nadzorczej (§§. 22. e), 36., ustęp drugi), szczególnie przy kontroli stanu interesów spółki i rewizji kasy (§§. 37. g), 38.).

Niniejsze przepisy mają analogiczne zastosowanie do gospodarza oddziału towarowego.

Skład, wybór i czas trwania urzędowania rady nadzorczej.

d) Rada nadzorcza

§. 32.

Rada nadzorcza składa się najmniej z sześciu członków, których się w ten sam sposób jak członków zarządu (§. 16.) tak rozdziela na okręg spółki, aby wszyscy razem mieli jak najdokładniejszą znajomość stosunków mieszkańców okręgu spółki. Liczbę członków może jednak walne zgromadzenie zwiększyć każdej chwili. Zwiększona liczba musi być podzielna przez trzy.

Przewodniczącego, jego zastępcę i innych członków rady nadzorczej wybiera zwyczajne walne zgromadzenie, odbywające się na wiosnę (§. 43.), na przeciąg lat trzech z pośród męskich członków spółki z wykluczeniem członków zarządu (§. 50.). Co rok ustępuje z rady nadzorczej w dzień walnego zgromadzenia, odbywającego się na wiosnę, trzecia część członków, którzy ponownie wybranymi być mogą.

Członkowie rady nadzorczej, ustępujący w myśl niniejszego postanowienia (ustęp 2.) albo wskutek dobrowolnego wystąpienia (§. 34., ustęp. 1.), tudzież ich zastępcy pozostają w urzędzie aż do objęcia czynności przez wstępujących na ich miejsce.

Pierwszą radę nadzorczą wybiera walne zgromadzenie, odbywające się bezpośrednio po zawiązaniu spółki.

Czas trwania urzędowania pierwszej rady nadzorczej oznacza §. 95.

Zawieszenie czynności członków rady nadzorczej.

§. 33.

Walne zgromadzenie może każdego czasu odwołać wybór pojedynczych członków rady nadzorczej (§. 24. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Uzupełnienie rady nadzorczej.

§. 34.

W razie wystąpienia, na wypadek śmierci albo dłużej trwających przeszkód w sprawowaniu czynności

przez jednego z członków, ma rada nadzorcza zamianować zastępcę, który należy do niej aż do wyboru uzupełniającego, względnie aż do usunięcia owych przeszkód.

Wybór uzupełniający wykonuje najbliższe walne zgromadzenie. Czas trwania urzędowania wybranego zastępcy jest ten sam, jako tego, na którego miejsce został wybrany.

Legitymacya i zastępstwo rady nadzorczej.

§. 35.

Legitymację członków rady nadzorczej stanowi odnośny protokół wyborczy walnego zgromadzenia, względnie rady nadzorczej (§. 34., ustęp 2.).

Radę nadzorczą zastępuje przewodniczący, w razie przeszkody zastępcą przewodniczącego, a w zastępstwie tegoż którykolwiek z członków, przez radę nadzorczą oznaczony.

Zakres działania i obowiązki rady nadzorczej.

§. 36.

Rada nadzorcza nadzoruje zgodnie ze statutem, uchwałami walnego zgromadzenia i własnymi uchwałami prowadzenie interesów spółki.

Wolno jej zatem każdego czasu wglądać we wszystkie akta i książki spółki, jakoteż zażądać wykazania gotówki, znajdującej się w kasie i wszelkich potrzebnych wyjaśnień. Jeżeli zauważy ze strony zarządu i pojedynczych jego członków, jakoteż skarbnika zaniedbywanie się lub łamanie ustawy, statutu lub regulaminu albo narażanie na szwank interesów spółki, przysłuży jej prawo użycia wszelkich środków w celu ochrony interesów spółki.

Wolno jej przeto cały zarząd i pojedynczych jego członków, jakoteż skarbnika tymczasowo zawiesić w urzędowaniu (§§. 17., 30., 52. i 53. i), aż do rozstrzygnięcia sprawy przez walne zgromadzenie, które ma być w ośmiu dniach zwołanem (§. 45.). Jeżeli chodzi o powzięcie uchwał dotyczących zarządu lub jego członków, wstę-

puje przewodniczący rady nadzorczej lub jego zastępcę w prawa przewodniczącego zarządu (§§. 15., 27. *d*, 44.) co do zwołania walnego zgromadzenia i przewodniczenia w takowem.

Rada nadzorcza ma prawo każdego czasu zażądać zwołania posiedzenia zarządu (§. 24.) albo walnego zgromadzenia (§. 43.) i ma nawet obowiązek do tego, skoro zauważy, że interesa spółki są narażone na szwank.

§. 37.

W szczególności ma rada nadzorcza:

- a) wydać regulamin dla zarządu i skarbnika, dalej przepisy o prowadzeniu ksiąg, wypracowane zgodnie z instrukcją związku spółek, jakoteż spowodować wybór uzupełniający w razie dobrowolnego ustąpienia, śmierci albo przeszkody w sprawowaniu czynności przez członka zarządu lub rady nadzorczej i mianować zastępcę (§§. 18., 30., 34.);
- b) corocznie do 1. maja zbadać rachunek roczny, bilans i wnioski co do użycia zysku i z tej kontroli jako też ze swej czynności wogóle złożyć sprawozdanie na zwyczajnem walnem zgromadzeniu, odbywajacem się na wiosnę (§. 75. statutu, §. 24. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych);
- c) decydować na wniosek zarządu o przyzwoleniu na przyjmowanie wyższych wkładek, nie przekraczających atoli podwójnej kwoty maksymalnej, jaką walne zgromadzenie co do wysokości udziałów i wkładek ustanowiło (§. 52. *c*);
- d) uchwalać na wniosek zarządu o upoważnieniu go do prowadzenia procesów, o ile nie chodzi o ściągnięcie udzielonych pożyczek, dalej do zawierania umów, szczególnie do udzielania pożyczek przekraczających maksymalną kwotę, jaką zarząd dysponować może (§. 52. *d*), albo pożyczek z terminem spłaty, przekraczającym cztery lata (§§. 22. *d*, 62.);
- e) zastępować spółkę (§. 52. *i*) statutu, §. 25. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych) przy zawarciu umowy z członkami zarządu i przy

prowadzeniu procesów przeciwko nim uchwalonych przez walne zgromadzenie;

- f) rozstrzygać o zażaleniach przeciw odmówieniu przez zarząd przyjęcia do spółki lub wykluczeniu ze spółki (§§. 4., 7., 8.);
- g) przeprowadzić najmniej cztery razy w roku zwykłą, a co najmniej raz w roku nadzwyczajną dokładną kontrolę stanu interesów spółki i rewizję kasy (§§. 38., 40.), a osobiście nadzorować, aby spis członków według przepisów był prowadzony.

§. 38.

Przy kontroli stanu interesów spółki i rewizji kasy ma rada nadzorcza szczególniejszą uwagę zwracać na następujące okoliczności:

- a) czy za członków do spółki przyjęto tylko takich, którzy podług statutu przyjęci być mogą, czy przyjęci zadosyć uczynili przepisom §. 4. (ustęp 3. i 4.), czy ich zapisano w myśl postanowień statutu do spisu członków (§. 5.) i czy nie powinien być który z członków wykluczony (§. 7., ustęp drugi);
- b) czy przedłożono pisemne deklaracje wystąpienia członków ze spółki, lub wypowiedzenia (§. 6.) i czy skonstatowano czas wystąpienia i zapisano go w przepisany sposób (§. 9.);
- c) czy zawczasu uskutecznione zostały zawiadomienia wymagane ustawą o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, zgłoszenia i ogłoszenia (§. 22. a);
- d) czy protokoły z posiedzeń zarządu i z walnych zgromadzeń są należycie prowadzone (§. 15.), czy na wszystkie wpłaty i wypłaty znajdują się asygnacye przewodniczącego, czy takowe zgadzają się z uchwałami zarządu i odnośnemi pozycjami ksiąg kasowych, czy na wszystkie wypłaty istnieją formalne pokwitowania i czy się wogóle księgi prowadzi w sposób przepisany;
- e) czy miesięczne zamknięcia kasowe bywają regularnie od skarbnika i przewodniczącego dokonywane (§. 71.);
- f) czy wynikająca z zamknięcia rachunkowego gotówka rzeczywiście się w kasie znajduje;

- g) czy w myśl statutu ustanowiona wysokość udziałów, wkładek oszczędności i pożyczek zaciąganych nie bywa przekraczana (§. 37. c), 52. c);
- h) czy przez walne zgromadzenie ustanowiona kwota maksymalna pożyczek i kredytu w rachunku bieżącym jednego i tego samego członka, do której zarząd ma prawo się posuwać, dalej terminy zwrotu (§. 52. d, 62.) nie bywają przekraczane, czy spłata pożyczek jest regularną, w szczególności czy kredyt w rachunku bieżącym nie bywa przekraczany i przez niedostateczne spłacanie nadużywany (§§. 62.—64.);
- i) czy listy dłużne są należycie wystawiane, od dłużników i ręcycieli podpisane i czy wszystkie pretensye spółki bez wyjątku — nie tylko od chwili ostatniej rewizyi, lecz wogóle od początku — mają dostateczne zabezpieczenie, szczególnie czy dane zabezpieczenie albo poręka istnieje i czy wystarczają; w przeciwnym razie ma się natychmiast wypowiedzieć i ściągnąć niepewne wierzytelności (§§. 65.—67.);
- k) czy udziały zgodnie ze statutem bywają wpłacane, uzupełniane, wypłacane i oprocentowane (§§. 55.—57.);
- l) czy przy wkładkach oszczędności ustanowiona najniższa i najwyższa kwota i stopa procentowa nie bywa przekraczana i czy oprocentowanie wkładek odbywa się w przepisany sposób (§. 59.);
- m) czy postanowienia statutu i uchwały walnego zgromadzenia względem rozdziału zysków i pokrycia strat bywają ściśle przestrzegane (§§. 79., 80.);
- n) czy poręka lub kaucya ofiarowana przez skarbnika istnieje i jest wystarczająca (§. 29.);
- o) czy administracja majątku spółki jest odpowiednia (§. 81.), czy nie leżały nieoprocentowane znaczniejsze zapasy kasowe i czy każdego czasu były bezpiecznie lokowane (§. 22. e).

Z każdej odbytej rewizyi czynności i kasy spółki ma być spisany protokół, w którym zauważone braki szczegółowo wyliczone być mają.

§. 39.

Rada nadzorcza jest spółce odpowiedzialną za spełnienie powyższych obowiązków, a jej przewodniczący winien w razie potrzeby spowodować usunięcie opieszłych członków i zastąpienie ich nowymi przez walne zgromadzenie (§. 33.).

Członkowie rady nadzorczej odpowiadają za szkodę, wynikłą ze zaniedbania obowiązków (§. 24. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Posiedzenia i uchwały rady nadzorczej.

§. 40.

Rada nadzorcza ma się dla załatwiania powierzonych sobie spraw zbierać regularnie na posiedzenia, co najmniej cztery razy w ciągu roku w dniach, ustanowionych przez walne zgromadzenie (§. 52. a), a na nadzwyczajne posiedzenie najmniej raz w roku w dzień oznaczony przez przewodniczącego (§. 37. g). Oprócz tego winien przewodniczący zwołać posiedzenie, ilekroć to uzna za potrzebne, albo ilekroć tego domaga się najmniej trzecia część rady nadzorczej lub zarząd. Na wszystkie posiedzenia rady nadzorczej ma przewodniczący lub jego zastępca zapraszać, podając przedmiot rozpraw.

§. 41.

Uchwały rady nadzorczej są ważnemi, skoro na posiedzeniu w sposób przepisany zwołaniem (§. 40.), na którem się więcej niż połowa wszystkich członków rady nadzorczej zebrała (§. 32., 34.) większością głosów obecnych zapadły, do księgi protokołów wpisane i sprawdzone zostały (§. 15., ustęp 4.). W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego, liczący się w takim razie podwójnie.

Jeżeli przedmiot obrad i uchwał dotyczy osobistych interesów członka rady nadzorczej lub jego żony albo dzieci, winien tenże oddalić się z posiedzenia.

Uchwały wykonuje przewodniczący lub jego zastępca, a w razie przeszkody, którykolwiek z członków, przez radę nadzorczą wyznaczony.

Prawo udziału członków w zebraniach.

e) Walne zgromadzenie.

§. 42.

Prawa przysługujące członkom w sprawach spółki wykonuje walne zgromadzenie, w którym brać mogą udział wszyscy członkowie spółki.

Zwyczajne i nadzwyczajne zgromadzenia.

§. 43.

Zwyczajne walne zgromadzenia odbywają się dwa razy w roku: na wiosnę, a to najpóźniej w drugiej połowie maja i w jesieni w miesiącu listopadzie, jeżeli walne zgromadzenie innych terminów nie wyznaczy. Wolno uchwalić, by się walne zgromadzenia w jesieni nie odbywały.

Nadzwyczajne walne zgromadzenia odbywają się, ilekroć je uchwalą zarząd lub walne zgromadzenie, albo ilekroć tego domaga się rada nadzorcza, lub co najmniej dziesiąta część członków spółki. W ostatnim razie mają członkowie spółki wnieść pisemne podanie do przewodniczącego spółki, względnie jego zastępcy, w której podadzą cel i przyczynę zwołania zgromadzenia.

Skoro chodzi o zażalenia przeciw członkom zarządu, winno podanie być wniesione na ręce przewodniczącego rady nadzorczej (§. 44., ustęp 1.).

Zaproszenie na walne zgromadzenie.

§. 44.

Walne zgromadzenie winno być zwołane okólnikiem, doręczanym wszystkim członkom, albo za pomocą publicznego ogłoszenia (§§. 83., 84.). W wezwaniu należy podać przedmiot rozpraw. Walne zgromadzenie zwołuje zwyczajnie przewodniczący spółki, względnie jego zastępca, a skoro chodzi o uchwały dotyczące członków zarządu (§. 36., ustęp 3.), przewodniczący rady nadzorczej lub jego zastępca.

Jeżeliby przewodniczący zarządu, względnie jego

zastępcą, zaniedbał zwołania walnego zgromadzenia w przepisany terminie (§. 45.), wówczas przysługuje do tego prawo przewodniczącemu rady nadzorczej lub jego zastępcy, a gdyby i oni obowiązku tego nie spełnili, wolno każdemu innemu członkowi zarządu lub rady nadzorczej zwołać walne zgromadzenie.

Obowiązanych do zwołania walnego zgromadzenia można do tego zniewolić karami pieniężnymi, w ustawie oznaczonemi (§. 97., ustęp 5.).

§. 45.

Zwołanie nastąpić winno najmniej 8, a najwyżej 14 dni, jeżeli chodzi o rozwiązanie spółki (§. 89.) najmniej 30, a najwyżej 60 dni, jeżeli chodzi o zmianę statutu (§. 85.), najmniej 14, a najwyżej 30 dni przed walnem zgromadzeniem.

Zwyczajne walne zgromadzenie musi być zwołanem w terminie oznaczonym (§. 43.). Termin zwołania nadzwyczajnych walnych zgromadzeń, które się mają odbyć za uchwałą zarządu lub walnego zgromadzenia, ustanawia zarząd sam lub walne zgromadzenie; zwołanie tych nadzwyczajnych walnych zgromadzeń, które mają się odbyć na żądanie rady nadzorczej lub członków spółki, musi nastąpić w przeciągu 8 dni, licząc od dnia wniesienia odnośnej prośby (§. 43., ustęp 2.).

Porządek dzienny walnych zgromadzeń.

§. 46.

Porządek dzienny walnego zgromadzenia ustanawia zwołujący (§. 44.). W porządek dzienny winne wejść wszystkie wnioski zarządu, rady nadzorczej i co najmniej czwartej części członków spółki przed zwołaniem zgromadzenia zwołującemu przedstawione.

Nie wolno powziąć innych uchwał, jak tylko o przedmiotach na porządku dziennym w zaproszeniu podanych; wolno atoli na każdym walnem zgromadzeniu postawić wniosek zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, nad wnioskiem obradować i uchylać (§. 30. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Nie trzeba w zaproszeniu szczegółowo podać takich

wniosków i rozpraw, o których nie zapada uchwała (§. 30. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Przewodnictwo na walnem zgromadzeniu.

§. 47.

Walnemu zgromadzeniu przewodniczy z reguły przewodniczący zarządu lub jego zastępca, a w razie przeszkody przewodniczący rady nadzorczej albo jego zastępca. Tylko na walnych zgromadzeniach, mających decydować w sprawach tyczących się zarządu (§. 36., ustęp 3.), obejmuje przewodnictwo zawsze przewodniczący rady nadzorczej lub jego zastępca.

Walnemu zgromadzeniu przysługuje prawo w razie przeszkody po stronie powyżej wspomnianych, albo jeżeli z innych powodów uzna to za dobre, oddać przewodnictwo któremukolwiek z członków spółki płci męskiej.

Uchwały i głosowanie na walnem zgromadzeniu.

§. 48.

Walne zgromadzenie, w przepisany sposób (§§. 44. i 45.) z podaniem porządku dziennego zwołane, jest prawomocnem bez względu na liczbę obecnych członków, wyjąwszy wypadek zmiany statutu lub rozwiązania spółki (§§. 85. i 88.).

§. 49.

Uchwały walnego zgromadzenia, obowiązujące wszystkich członków spółki, zapadają absolutną większością głosów członków obecnych z wyjątkiem uchwał, dotyczących zmiany statutu i rozwiązania spółki, które tylko większością głosów, oznaczoną w §§. 85. i 88., zapisać mogą.

Głosowanie odbywa się przez powstanie z miejsc lub podniesienie rąk wyjąwszy wypadki, w których walne zgromadzenie uchwali głosowanie imienne albo kartkami. Przewodniczący walnego zgromadzenia także głosuje; w razie równości głosów w jawnem głosowaniu uważa się ten wniosek za uchwalony, za którym gło-

sował przewodniczący; w razie tajnego głosowania kartkami w razie równości głosów wniosek upadł.

Dla skonstatowania wyniku głosowania mianuje walne zgromadzenie na wniosek przewodniczącego skrutatorów.

Wybory.

§. 50.

Coroczne zwyczajne walne zgromadzenie, odbywające się na wiosnę, dokonuje wybory w miejsce ustępujących członków zarządu i rady nadzorczej, tudzież w razie potrzeby wyboru skarbnika (§§. 16., 29., 32., 95.).

Wyborów uzupełniających może dokonać każde walne zgromadzenie (§§. 18., 30., 34.).

Wybory uskutecznia się absolutną większością głosów obecnych członków w tajnem głosowaniu kartkami.

§. 51.

Wybiera się oddzielnie:

- a) przewodniczącego spółki;
- b) jego zastępcę i innych członków zarządu;
- c) przewodniczącego, jego zastępcę i innych członków rady nadzorczej;
- d) skarbnika.

Po każdym oddzielnym wyborze winni skrutatorowie (§. 49.) wynik natychmiast skonstatować. Jeżeli przy pierwszym głosowaniu nie osiągnięto absolutnej większości, następuje ściślejszy wybór z pomiędzy podwójnej liczby wybrać się mających kandydatów, którzy przy pierwszym głosowaniu najwięcej uzyskali głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Kompetencya walnego zgromadzenia.

§. 52.

Walnemu zgromadzeniu przysługuje naczelny nadzór i decyzya we wszystkich sprawach spółki.

W szczególności zaś ma:

- a) nadzorować prowadzenie interesów spółki, zwłaszcza czynności rady nadzorczej i ustanawiać dnie dla regularnych posiedzeń (§. 40.);

- b) uchwalać na zwyczajnem wiosennem zebraniu o przyjęciu rocznych rachunków i bilansu za ubiegły rok (§. 76.), o użyciu zysku (§. 79.) lub pokryciu strat (§. 80.), jakoteż o udzieleniu absolutorium zarządowi, skarbnikowi i radzie nadzorczej z przedłożonego rachunku i sprawozdania z czynności;
  - c) ustanawiać wysokość kapitału obrotowego (udziałów, wkładek i pożyczek zaciąganych), jakoteż decydować o wnioskach, zmierzających do podniesienia owych kwot maksymalnych, o ile już rada nadzorcza tego nie uczyniła (§. 37. c);
  - d) oznaczać kwotę maksymalną pożyczek lub kredytu w rachunku bieżącym (§§. 62., 63.), jakich zarząd może udzielić jednemu członkowi czy naraz, czy na kilka razy;
  - e) ustanawiać najwyższą i najniższą kwotę wkładek oszczędności dla jednego lokującego, terminy wypowiedzenia i terminy płatności procentów (§. 59.);
  - f) ustanawiać stopę procentową od udziałów, wkładek oszczędności i pożyczek udzielonych (§§. 57., 59., 65.);
  - g) oznaczać wynagrodzenie skarbnika (§. 14., ustęp 3.);
  - h) decydować o przystąpieniu do związku spółek na takich samych zasadach opartych, jakoteż o nawiązaniu stosunków z zaufania godną instytucją albo przedsiębiorstwem w celu wyrównania braku i nadmiaru funduszy obrotowych (§. 53.);
  - i) rozstrzygać w ostatniej instancji o zażaleniach przeciw prowadzeniu interesów spółki, a w razie potrzeby odwołać wybór pojedynczych członków zarządu, rady nadzorczej, tudzież skarbnika (§§. 17., 30., 33.), jakoteż uchwalać o prowadzeniu procesów przeciw członkom zarządu (§. 37. e) i rady nadzorczej.
- Jeżeli ma walne zgromadzenie prowadzić proces przeciw członkom rady nadzorczej, wybiera w tym celu pełnomocników (§. 25. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych);
- k) załatwiać spory (§. 93.);
  - l) decydować o podjęciu się wspólnego zakupywania towarów jako nowym rodzaju działalności spółki, jako też o przyjęciu odnośnego regulaminu, ustanowionego przez związek;

m) uchwalać o utworzeniu wkładek na zabezpieczenie (§. 69.).

Oprócz tego przysługuje walnemu zgromadzeniu decyzya we wszystkich sprawach, co do których uchwała jest regulaminem zastrzeżona walnemu zgromadzeniu.

IV. Działalność spółki.

a) *W ogólności.*

§. 53.

Przy prowadzeniu interesów spółki należy unikać wszelkich z niebezpieczeństwem dla spółki połączonych czynności. Działalność spółki ma być wyłącznie — pod grozą kary w ustawie oznaczonej, wspomnianej w §. 97., ustęp 3. — skierowaną do osiągnięcia celu spółki, oznaczonego w §. 2., przyczem, prócz dążenia do poprawy bytu materyalnego, należy mieć wzgląd na moralne podniesienie członków.

b) *Fundusze obrotowe.*

§. 54.

Fundusze obrotowe spółki powstają:

- a) z udziałów członków (§§. 55.—57.);
- b) z wkładek oszczędności (§§. 58., 59.);
- c) z pożyczek zaciąganych przez spółkę (§. 60.);
- d) z opłat wstępnych (§. 61.) i z procentów od pożyczek udzielonych (§. 65.).

Udziały.

§. 55.

Każdy członek jest obowiązany mieć w kasie spółki najmniej jeden udział w kwocie ..... 10 .....
Koron.

Udziały mogą być wpłacane od razu w całości, albo miesięcznemi ratami, wynoszącemi co najmniej po dwie Korony od każdego udziału.

Nie wolno prywatnym wierzycielom członka do spółki należącego rozporządzać jego udziałami w celu zaspokojenia lub zabezpieczenia swych pretensyi. Przedmiotem egzekucyi lub zastawu może dla prywatnych wierzycieli być tylko ta kwota, która się członkowi z tytułu procentów od udziałów należy i która mu przypada w razie rozwiązania spółki lub wystąpienia z niej (§. 56. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Pretensye występujących członków do udziałów ustanawia §. 9. (ustęp 3.).

W razie rozwiązania spółki nastąpi zwrot wszystkich udziałów po zaspokojeniu wszystkich wierzycieli, o ile starczą środki spółki, na podstawie dokonanych na udziały wpłat.

§. 56.

Udziały wolno po wypowiedzeniu z końcem roku administracyjnego wycofać; powinno się atoli co najmniej cztery tygodnie przed końcem roku administracyjnego pisemne wypowiedzenie wręczyć przewodniczącemu spółki, co tenże poświadcza własnym podpisem. Wskutek wycofania wszystkich udziałów przestaje się być członkiem spółki (§. 6. a).

Wolno w regulaminie postanowić, że można dla pojedynczych członków na mocy osobnych umów ograniczyć prawo wypowiedzenia udziałów.

Wypłatę wypowiedzianych udziałów skutecznie się na podstawie rachunków rocznych za rok ubiegły, przyjętych przez walne zgromadzenie, a to w miesiąc po przyjęciu tychże.

W razie odpisania (§. 80.) udziały winne być uzupełnione.

§. 57.

O oprocentowaniu udziałów za rok ubiegły decyduje coroczne wiosenne walne zgromadzenie (§. 52. f). Stopa procentowa nie może w żadnym razie przekraczać stopy procentowej od wkładek na oszczędność (§. 59.) i nie wolno członkom ponadto jakichkolwiek odsetek albo prowizyi od udziałów pobierać.

Procent oblicza się według skuteczniejszych na

udziały wpłat i nie wolno go, dopóki udziały nie są całkowicie uiszczone, w gotówce wypłacać, lecz należy go przypisywać. Procent od udziałów pełnych, nie podjęty w ciągu trzech lat, licząc od chwili płatności, staje się własnością spółki i przypisuje się do funduszu rezerwowego.

Walnemu zgromadzeniu przysługuje prawo postanowienia, że od udziałów procentu płacić się nie będzie.

Wkładki na oszczędność.

§. 58.

Wkładki na oszczędność może każdy składać. Wydawane będą książeczki wkładkowe, opiewające na nazwisko wkładającego i opatrzone liczbą porządkową. Do nich ma się wpisać liczbę wkładającego z księgi głównej, datę i liczbę porządkową dziennika kasowego dla każdej pojedynczej pozycji, czy wkładki czy zwrotu.

Prawo do podjęcia wkładki ma tylko ta osoba, na której imię opiewa książeczka wkładkowa albo teje pełnomocnik.

§. 59.

Kwotę najniższej i najwyższej wkładki, jaką może w kasie spółki złożyć jedna i ta sama osoba, termin wypowiedzenia wkładek i płatności zapadłych odsetek, jako też stopę procentową oznacza walne zgromadzenie (§. 52. *e, f*). Kwota najniższej wkładki nie może być jednak ustanowioną powyżej dwóch Koron.

Oprocentowanie wkładek rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca następującego po ulokowaniu a kończy się z ostatnim dniem miesiąca poprzedzającego podjęcie wkładki. Procent oblicza się tylko od całych Koron.

Wypłatę odsetek płatnych z dołu uskutecznia się w przeciągu dni 14 od terminu płatności w dniach urzędowych i kasowych (§. 26.). Po upływie tego terminu odsetki nie podjęte przypisuje się do kapitału.

Spółce przysługuje prawo zawiesić oprocentowanie, skoro odsetki nie podjęte dosięgły wysokości w gotówce uiszczonych wkładek (§. 1335. o u. c.).

Do przedawnienia wkładek i przypisanych odsetek,

które się za wkładki uważa, mają zastosowanie ogólne postanowienia ustawy.

Spółce przysługuje prawo wypowiedzenia wkładki w tym samym terminie, jak wkładającemu.

Spółka ma prawo spowodować wypowiedzenie przez publiczne ogłoszenie (§. 84., ustęp 1.), podając tylko liczbę z głównej księgi i kapitał złożony.

Po upływie terminu wypowiedzenia ustaje oprocentowanie wkładki.

Zaciąganie pożyczek.

§. 60.

Zarządowi wolno w granicach, przez walne zgromadzenie oznaczonych (§. 52. c), według potrzeby zaciągać pożyczki (§. 22. c).

Skoroby potrzeba wymagała zaciągnięcia pożyczki ponad kwotę oznaczoną, powinno natychmiast być zwołaniem walne zgromadzenie w celu powzięcia odnośnej uchwały.

Stopa procentowa od zaciągniętych pożyczek wraz z wszelkimi prowizjami i dodatkami administracyjnymi i t. p. nie śmie przewyższać stopy procentowej od udzielanych członkom pożyczek. Członkowie zarządu odpowiadają za to osobiście.

Oплата wstępna.

§. 61.

Na koszt zarządu spółki uiszcza każdy wstępujący członek (§. 4.) opłatę wstępną w kwocie dwóch Koron. Opłata wstępna zostaje własnością spółki i nie zwraca się jej w razie wystąpienia członka ze spółki.

Udzielanie pożyczek.

c) Używanie funduszków obrotowych.

§. 62.

Wszelkie pożyczki, do których należy także kredyt z rachunku bieżącego (§. 63.), mogą być przez zarząd (§. 25.) udzielane tylko członkom spółki w granicach przez walne zgromadzenie zakreszonych (§. 52 d).

Pożyczki wolno przyznawać tylko na krótki termin aż do jednego roku. Zarząd ma jednakże prawo, na prośbę, zawczasu przez dłużnika wniesioną i uzasadnioną należycie, przedłużyć termin zwrotu do dwóch lat.

W pojedynczych, szczególnie uwzględnienia godnych i nagłych wypadkach, szczególnie w razie klęsk elementarnych, może rada nadzorcza upoważnić zarząd na jego wniosek do udzielania pożyczek przekraczających dozwoloną kwotę maksymalną do wysokości podwójnej kwoty (§. 37. *d*) i przedłużenia terminu spłacenia do lat czterech, z tym atoli warunkiem, że corocznie zwróconą zostanie odpowiednia kwota na umorzenie kapitału. Przyznanie takiej pożyczki wymaga w każdym poszczególnym wypadku osobnego upoważnienia rady nadzorczej. Rada nadzorcza winna o tych wypadkach złożyć walnemu zgromadzeniu sprawozdanie (§. 37. *b*).

Na pożyczki przekraczające dwukrotną kwotę dozwoloną może pozwolić walne zgromadzenie tylko wyjątkowo, jeżeli to jest w interesie spółki lub większej liczby członków, a środki na to pozwalają.

Rachunek bieżący.

§. 63.

Członkom, którzy mają znaczniejszy obrót pieniężny, może spółka otworzyć kredyt na rachunek bieżący, t. j. pozwolić, aby każdego czasu lokowali zbywającą im gotówkę i wycofywali ją w razie potrzeby, a nadto ponad wysokość kwoty włożonej pobierali z kasy spółki zaliczki w granicach kredytu im przyznanego, które są te same, jak dla zwykłych pożyczek (§. 62.).

W rachunku bieżącym lokowane wkładki (ustęp pierwszy) wlicza się do ogólnej sumy wkładek na oszczędność (§. 52. *c*).

Listy dłużne.

§. 64.

Pożyczek udziela się tylko na listy dłużne, w przepisany sposób wystawione, a kredytu w rachunku bieżącym na podstawie osobnych umów.

Zobowiązania wekslowe są bezwarunkowo wykuczone.

Odsetki od pożyczek.

§. 65.

Od wszystkich pożyczek pobiera spółka odsetki według jednakowej stopy procentowej, którą oznacza walne zgromadzenie (§. 52. f). Stopa procentowa winna być zastosowaną do §. 1. ustępu ostatniego, ustawy z dnia 1. czerwca 1889 r., l. 91. Dz. p. p., i nie może, zaliczywszy wszystkie dodatki, przekraczać stopy procentowej od wkładek na oszczędność o więcej niż półtora procent. Odsetki płaci się z dołu.

Wypowiedzenie pożyczek.

§. 66.

Na wypadek nagłych liczniejszych wypowiedzeń kapitałów powierzonych spółce, na wypadek zmian stosunków majątkowych dłużnika lub ręczycieli, któreby bezpieczeństwu pożyczek zagrażały, albo na wypadek użycia pożyczki na inny a nie na podany cel (§. 67.), zastrzega sobie spółka prawo ściągnięcia udzielonych pożyczek każdego czasu i bezwarunkowo za czterotygodniowym wypowiedzeniem.

Zbadanie stosunków biorącego pożyczkę i celu pożyczki.

§. 67.

Przy udzielaniu pożyczek należy zwracać uwagę, czy pożyczający ma kredyt (daje pewną rękojmię) i czy nań zasługuje, skonstatować cel pożyczki i umówić sposób i termin zwrotu. Nad zgodnem z przeznaczeniem użyciem pożyczki powinno się następnie jak najtroskliwiej czuwać. Użycie pożyczki na inny cel upoważnia spółkę do wypowiedzenia wierzytelności (§. 66.).

Zabezpieczenie pożyczek.

§. 68.

Udzielone pożyczki, włączając kredyty z rachunków bieżących, winne posiadać dostateczne zabezpieczenie,

aby spółce nie groziło żadne niebezpieczeństwo, a to bądź przez ręczycieli, bądź przez złożenie pewnych papierów kredytowych, albo przez hipotekę.

Przy hipotekach uważać należy na to, aby odnośne sumy miały bezpieczeństwo pupilarne, przy papierach kredytowych, aby ich wartość według kursu przynajmniej o $\frac{1}{3}$ część przekraczała zabezpieczoną sumę.

Wkłádki gwarancyjne.

§. 69.

Walne zgromadzenie może postanowić, że pojedynczy członkowie, jakoteż biorący udział w pewnych interesach przez spółkę prowadzonych, winni złożyć do kasy tak zwane wkłádki gwarancyjne, czyli wkłádki na zabezpieczenie (§. 52. *m*). Mają one służyć na zabezpieczenie dotrzymywania wszelakich umów, zawartych między członkami i spółką. Wymienieni członkowie obowiązani są uiszczać te wkłádki w sposób uchwalony przez walne zgromadzenie, utrzymywać je w przepisanej wysokości i uzupełniać w razie ubytku za uchwałą zarządu.

Wkłádki gwarancyjne należy oprocentować jak pożyczki. Sposób oprocentowania i stopę procentową oznacza walne zgromadzenie.

Walne zgromadzenie może też uchwalić, że i do jakiej kwoty mogą być użyte i przypisane odsetki lub pewna część tychże do utworzenia lub podwyższenia wkłádek gwarancyjnych.

Wkłádki gwarancyjne wolno członkom dopiero wtenczas i w tej kwocie wypowiedzieć lub bez wypowiedzenia zwrócić, gdy ustały powody do ich ściągania. Zwrót wkłádek gwarancyjnych uskutecznia się w ciągu sześciu miesięcy po udzieleniu zezwolenia.

Wkłádki gwarancyjne służą przedewszystkiem do zabezpieczenia wszystkich pretensyj spółki do członków z jakiegokolwiek bądź zobowiązania tychże wobec spółki. Członkom wolno wkłádki gwarancyjne tylko bez ujmy dla pretensyj spółki do nich w chwili upływu terminu dla zwrotu ustanowionego (ustęp 4. i 6.) prawnie cedować, dawać w zastaw lub obciążać.

Wkładki gwarancyjne wypłaca się członkom w razie wystąpienia ze spółki, o ile ich już pierwszej na mocy przepisu ustępu 4. nie zwrócono, równocześnie i w ten sam sposób, jak udziały (§. 56.).

d) Rachunkowość.

§. 70.

Rok rachunkowy i administracyjny spółki zaczyna się z dniem 1. stycznia a kończy się z dniem 31. grudnia.

Prowadzenie rachunków i zarząd kasy spółki jest rzeczą skarbnika a znajduje się pod dozorem przewodniczącego spółki lub dozoruującego. Sprawowane bywają w myśl przepisów rady nadzorczej o prowadzeniu rachunków (§§. 26., 27. c), 28., 37.), nadzoruje je zarząd (§. 22. e), rewiduje rada nadzorcza (§§. 37. g), 38.), a w ostatniej instancji walne zgromadzenie (§. 52. a).

Miesięczne zamknięcie rachunkowe.

§. 71.

Skarbnik jest obowiązany z końcem każdego miesiąca wspólnie z przewodniczącym spółki lub dozoruującym wygotować natychmiast miesięczne zamknięcie rachunków, które się ma przedłożyć zarządowi w celu zbadania (§. 27. c), 28.).

Roczne zamknięcie rachunkowe.

§. 72.

Najdalej do dnia 15. lutego każdego roku winien skarbnik zamknąć rachunek roczny, zestawić bilans za rok ubiegły i z należycie uporządkowanemi załącznikami przedłożyć go przewodniczącemu spółki lub także dozorującemu do zbadania; następnie winien wspólnie z nim podpisać rachunki i przedłożyć je najdalej do dnia 1. marca zarządowi.

Rachunek roczny.

§. 73.

Rachunek roczny winien zawierać wszystkie dochody i rozchody ubiegłego roku, uporządkowane według głównych rubryk ksiąg kasowych.

Bilans (zestawienie majątku).

§. 74.

Bilans winien być zestawiony według zasad kuciekich i zawierać następujące sumaryczne zestawienia :

A) Stan czynny :

- a) gotówkę kasową z końcem roku administracyjnego ;
- b) papiery wartościowe według kursu z d. 31. grudnia ;
- c) wszelkie wierzytelności, niepewne pretensye atoli tylko w przypuszczalnej wartości ;
- d) majątek w odsetkach płatnych dopiero w przyszłym roku, a obliczonych do końca roku administracyjnego ;
- e) wartość reszty majątku (urządzenia i t. p.) z odliczeniem odpowiedniej procentowo oznaczonej kwoty za zużycie ;
- f) straty z poprzedniego bilansu.

B) Stan bierny :

- a) długi wszelkiego rodzaju, bez względu na termin płatności ;
- b) wpłacone udziały członków ;
- c) odsetki zaległe, płatne dopiero w przyszłym roku, obliczone do końca roku rachunkowego ;
- d) kapitał spółki (fundusz rezerwowy).

C) Zysk albo stratę.

Badanie i sprawdzanie rachunków rocznych.

§. 75.

Zarząd winien zbadać rachunki roczne i bilans, usunąć wszelkie braki, a następnie przedłożyć je z odpowiedniami wnioskami (o użyciu zysku i t. p.) po uchwaleniu najdalej do 1. kwietnia radzie nadzorczej.

Rada nadzorcza bada powtórnie zamknięcia rachunkowe i wnioski i uwiadamia zarząd o brakach lub wątpliwościach w celu usunięcia tychże, układa sprawozdanie, które ma złożyć walnemu zgromadzeniu i doręcza je z rachunkami i załącznikami najpóźniej do 1. maja przewodniczącemu spółki.

Przewodniczący spółki winien dozwolnić członkom przeglądania rachunków rocznych, bilansu i wniosków na walnem zgromadzeniu przedstawić się mających, niemniej sprawozdania rady nadzorczej conajmniej przez 8 dni przed walnem zgromadzeniem i ma o tem uwiadomić w zaproszeniu na wiosenne walne zgromadzenie.

§. 76.

Walne zgromadzenie decyduje (§. 52. b) o przyjęciu rachunków rocznych, bilansu, jakoteż o użyciu zysków (§. 79.) lub pokryciu strat (§. 80.) w myśl przepisów statutu.

Ogłoszenie, przedłożenie i wydanie rachunków rocznych.

§. 77.

Zarząd winien — pod karą porządkową w ustawie oznaczoną, a wymienioną w §. 97. (ustęp 2.) — najpóźniej do końca czerwca każdego roku ogłosić publicznie rachunek roczny i bilans za rok ubiegły (§. 84.). W tem ogłoszeniu należy w szczególności podać liczbę członków, należących z końcem roku rachunkowego (31. grudnia) do spółki, dalej liczbę tych, co w ciągu roku do spółki wstąpili i z niej wystąpili, jako też liczbę udziałów z końcem roku administracyjnego, wreszcie liczbę udziałów w ciągu roku wypowiedzianych (§. 22. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Oprócz tego winien zarząd — pod karą ustawową (§. 97., ustęp 6.) — przedłożyć odpis przyjętych rachunków rocznych i bilansu w ciągu 8 dni po zatwierdzeniu c. k. śląskiemu rządowi krajowemu za pośrednictwem c. k. starostwa powiatowego (§. 35. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

§. 78.

Zarząd jest obowiązany — pod grozą kary porządkowej w ustawie oznaczonej (§. 97., ustęp drugi) — na żądanie wydać każdemu z członków odpis przyjętych rachunków rocznych i bilansu za wynagrodzeniem kosztów

i zaopatrzyć te zestawienia na życzenie podpisami (§. 35. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Użycie zysków.

e) Zyski i straty. Kapitał (fundusz rezerwowy).

§. 79.

Zysk obliczony w myśl §. 74. C) i §. 76. tworzy po potrąceniu odsetek przez walne zgromadzenie od udziałów uchwalonych (§. 57.), kapitał spółki (fundusz rezerwowy §. 81.).

Pokrycie strat.

§. 80.

Stratę, obliczoną w myśl §. 74. C) i §. 76., pokrywa się z kapitału spółki (funduszu rezerwowego §. 81.). Jeżeli tenże nie wystarcza, odpisuje się za uchwałą walnego zgromadzenia (§. 52. b) odpowiednią kwotę z udziałów w miarę wpłat skutecznieionych i zapadłych (§. 55., ustęp drugi).

Jeżeli jeszcze pewna część strat nie jest pokrytą, wówczas winno walne zgromadzenie uchwalić dopłatę, rozpiścić ją w odpowiednim terminie i rozdzielić między członków równomiernie. W razie potrzeby wolno dopłatę ściągać nawet w drodze sądowej i poddają się członkowie w tym względzie wyrażnie postępowaniu drobiazgowemu.

Kapitał spółki (fundusz rezerwowy).

§. 81.

Kapitał spółki (fundusz rezerwowy) należy lokować w papierach wartościowych, mających bezpieczeństwo pupilarne, lub w kasie centralnej związku spółek rolniczych na Śląsku.

W pierwszym rzędzie służy on na pokrycie ubytków i strat spółki.

Gdy kapitał spółki dostatecznie wzrośnie, należy się postarać o niższenie stopy procentowej od pożyczek.

Kapitał spółki pozostaje własnością spółki. Poszczególni członkowie nie mają w nim żadnego udziału, ani nie mogą żądać rozdziału.

f) Popieranie spółek zarobkowych i gospodarczych.

§. 82.

Spółka ma też być pomocną w zakładaniu spółek zarobkowych i gospodarczych wszelkiego rodzaju (konsumcyjnych, produkcyjnych, sprzedaży i t. p.) i w popieraniu ich działalności w okręgu spółki przez udzielanie pożyczek członkom należącym do takich mniejszych spółek, przyczem atoli nie wolno przekraczać postanowień niniejszego statutu. Stowarzyszenia te winne atoli istnieć niezawisłe od spółki i samodzielnie; nie wolno spółce za nie przyjmować zobowiązań.

V. Ogłoszenia.

§. 83.

Wszystkie ogłoszenia w sprawach spółki podpisuje przewodniczący spółki lub jego zastępca. Tylko w wypadkach, przewidzianych w §. 36. (ustęp 3.) i w §. 44. (ustęp 2.), podpisuje ogłoszenie członek spółki, zwołujący walne zgromadzenie.

§. 84.

Publiczne obwieszczenia ogłaszać będzie spółka na tablicy..... ogłoszeń spółki w *Ustroniu*..... lub ~~za~~ pomocą jednorazowego umieszczenia w „Okólniku związku spółek rolniczych na Śląsku” (Nachrichten des Verbandes landwirtschaftlicher Genossenschaften in Schlesien), o ile ustawa inaczej nie postanawia względem poszczególnych ogłoszeń (§. 90., 96.). W ogłoszeniach na tablicy..... spółki winien być zaznaczonym dzień przybicia i dzień zdjęcia, które zwyczajnie nastąpić nie powinno przed upływem 14 dni. Stwierdzenia te podpisuje przewodniczący spółki. Z dniem przybicia zaczyna się bieg kresów.

Prócz tego może zarząd uwiadomić członków za pomocą osobnych okólników, a nawet jest do tego w wypadku zwołania walnego zgromadzenia zobowiązany (§. 44.).

VI. Zmiana statutu.

§. 85.

Statut niniejszy może być zmienionym przez walne zgromadzenie.

Obowiązują w tym względzie następujące przepisy:

- a) Zwołanie walnego zgromadzenia, na którem ma być uchwalona zmiana statutu, powinno nastąpić w terminie w §. 45. oznaczonym.
- b) Zmiany §. 2. o celu spółki, §. 3. o przyjmowaniu członków, §. 10., ustęp 2. o głosowaniu członków, §. 14. ustęp 2. o bezpłatnem urzędowaniu zarządu i rady nadzorczej, §. 57. o oprocentowaniu udziałów, §. 62. o udzielaniu pożyczek, §. 64., ustęp 2. o wykluczeniu pożyczek wekslowych, §. 65. o stopie procentowej od pożyczek, §. 79. o użyciu zysku, §. 81. o kapitale spółki, §§. 85., 88. i 92. o rozwiązaniu spółki i o rozdziale majątku spółki, dalej wszelkie uzupełnienia statutu, przeciwne postanowieniom w niniejszym ustępie wymienionym, wreszcie wogóle zniesienie niniejszego statutu i zaprowadzenie nowego, mogą być dokonane tylko wtenczas, jeżeli na walnem zgromadzeniu, zwołanem w sposób przepisany (ustęp a), najmniej $\frac{2}{3}$ części wszystkich członków spółki za tem się oświadczą.
- c) Wyjąwszy wypadki pod b) wyszczególnione może walne zgromadzenie zmienić statut, jeżeli więcej niż połowa członków jest obecna; uchwała zapada absolutną większością głosów obecnych. Gdyby na walnem zgromadzeniu, zwołanem w celu zmiany statutu, nie znalazła się dostateczna liczba członków, należy w ciągu dni 14, ale tylko dla załatwienia tegoż samego porządku dziennego, zwołać drugie walne zgromadzenie, które ma prawo uchwalać bez

względem na liczbę obecnych członków, co winno być wyraźnie zaznaczonem w drugim zaproszeniu na walne zgromadzenie.

§. 86.

Każdą uchwaloną zmianę statutu winien zarząd — pod grozą kary porządkowej, oznaczonej w ustawie (§. 97., ustęp 1.) — podać powołanemu sądowi do zarejestrowania z dołączeniem uwierzytelnionego odpisu uchwał walnego zgromadzenia. Publiczne ogłaszanie uchwał jest tylko wtenczas potrzebnem, jeżeli doznały zmiany postanowienia w poprzednim publicznem ogłoszeniu zawarte. Uchwała nie ma mocy obowiązującej przed zarejestrowaniem (§. 9. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Nadto winien zarząd — pod karą w ustawie oznaczoną (§. 97., ustęp 6.) — podać każdą zmianę statutu w ciągu dni 8 po zarejestrowaniu do wiadomości c. k. śląskiego rządu krajowego za pośrednictwem c. k. starostwa powiatowego (§. 35. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Prócz tego zarząd winien o każdej zmianie statutu donieść c. k. dyrekcji skarbowej, c. k. urzędowi wymiaru należności, jakoteż związkowi.

VII. Zawiązanie i rozwiązanie spółki.

Zawiązanie spółki.

§. 87.

Względem zgromadzenia uchwalającego zawiązanie spółki nie trzeba przestrzegać postanowień statutu o zwołaniu walnego zgromadzenia (§§. 43.—46.), lecz biorący udział w zgromadzeniu odbywają zaraz po podpisaniu statutu lub deklaracyi przystąpienia do spółki jako założyciele spółki pod przewodnictwem oznaczonego w §. 94. przewodniczącego pierwsze walne zgromadzenie, które wybiera radę nadzorczą, jakoteż skarbnika i może po-

wziąć wszelkie uchwały, do których powzięcia w myśl statutu walne zgromadzenie ma prawo.

Dobrowolne rozwiązanie spółki.

§. 88.

Dobrowolne rozwiązanie spółki może nastąpić tylko wtenczas, jeżeli na walnem zgromadzeniu, zwołanem w ustanowionym terminie (§. 45.), najmniej $\frac{4}{5}$ części wszystkich członków spółki za tem się oświadczą.

Gdyby jednak nie była obecną dostateczna liczba członków, należy dla załatwienia tego samego porządku dziennego zwołać drugie walne zgromadzenie, które bez względu na liczbę obecnych ma prawo większością $\frac{4}{5}$ części głosów ostatecznie uchwalić rozwiązanie spółki, co ma być wyraźnie zaznaczonem w drugim zaproszeniu na walne zgromadzenie.

§. 89.

Rozwiązanie spółki winien zarząd podać do zarejestrowania i po trzykroć ogłosić w gazetach, w których ma miejsce ogłaszanie wpisów. W tem ogłoszeniu należy oraz wezwać wierzycieli, aby się u spółki zgłosili (§. 40. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Rozwiązanie spółki z innych powodów.

§. 90.

Rozwiązanie spółki może władza administracyjna zarządzić, jeżeli z powodu czynności lub obrad spółki zapadło prawomocne orzeczenie karne w myśl §. 88. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych (§. 97., ustęp 4. statutu), (§§. 37—39. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Prócz tego ma miejsce rozwiązanie spółki wskutek otwarcia konkursu, w którym wypadku obowiązują odnośne postanowienia ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych (§§. 36., 49., 52., 60.—75. teje ustawy).

Likwidacya.

§. 91.

Likwidacya spółki odbywa się według przepisów ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych (§§. 41.—52. tejże ustawy).

§. 92.

Po ukończeniu likwidacyi oddaje się księgi, pisma i ruchomości jednemu z byłych członków spółki do przechowania. Członkowie spółki i ich zastępcy prawni mają prawo przeglądania i robienia użytku z ksiąg i papierów.

Majątek spółki, pozostały po zaspokojeniu wszystkich wierzycieli, będzie w sposób dający zupełne bezpieczeństwo kapitalizowany i odda się go śląskiemu wydziałowi krajowemu, który nim według woli zawiaduje, aż się znowu w obrębie rozwiązanej spółki zawiąże w myśl niniejszego statutu nowa spółka. W tym wypadku odda się majątek nowej spółce za uchwałą śląskiego wydziału krajowego. Gdyby jednak w ciągu lat 10, licząc od dnia rozwiązania spółki, nie przyszło do zawiązania nowej, natenczas rozdzielonym będzie cały majątek wraz z odsetkami i odsetkami od tychże pomiędzy gminy, które tworzyły okręg spółki w czasie rozwiązania jej, a to według stosunku liczby członków z danej chwili.

VIII. Spory.

§. 93.

Spory, dotyczące interpretacyi postanowień statutu spółki, jakoteż spory pomiędzy członkami o inne sprawy spółki, rozstrzyga walne zgromadzenie, od którego wyroku nie ma odwołania.

Wolno jednak walnemu zgromadzeniu uchwalić, aby takie spory zostały załatwione przez sąd rozjemczy, do którego stosują się postanowienia ustawy z dnia 1. sierpnia 1895., l. 113., Dz. p. p.

IX. Postanowienia przejściowe.

§. 94.

Członkami pierwszego zarządu są:

Pan .....

(stan) .....

w .....

jako przewodniczący;

Pan .....

(stan) .....

w .....

jako zastępca przewodniczącego;

Pan .....

(stan) .....

w .....

Pan .....

(stan) .....

w .....

Pan .....

(stan) .....

w .....

§. 95.

Członkowie zarządu wymienieni w §. 94. są wybranymi na czas aż do walnego zgromadzenia, odbywającego się na wiosnę roku 1907; z nich ustępują wyznaczeni losiem w dzień wiosennego walnego zgromadzenia roku 1907, reszta w dzień wiosennego walnego zgromadzenia roku 1908.

Pierwsi członkowie rady nadzorczej wybranymi są na czas aż do chwili zwyczajnego walnego zgromadzenia, odbywającego się na wiosnę roku 1907. Pierwsze dwie trzecie członków, przez los wyznaczonych, ustępują w dzień zwyczajnych wiosennych walnych zgromadzeń roku 1907 i roku 1908, ostatnia trzecia część w dzień zwyczajnego wiosennego walnego zgromadzenia r. 1909.

Najbliższe zwyczajne walne zgromadzenie ma się odbyć 10 maja roku 1907.

X. Zarejestrowanie i ogłoszenie statutu.

§. 96.

Niniejszy statut winien być według przepisu ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych (§§. 3. i 6. tejże ustawy) pod karą w ustawie oznaczoną — §. 97., ustęp 1. — podany do zarejestrowania w rejestrze spółek zarobkowych i gospodarczych, a wyciąg z niego ma być ogłoszony.

Wolno każdemu przeglądać statut i zmiany, jakieby uchwalone zostały (§. 14. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Zarząd jest obowiązany — pod karą w ustawie oznaczoną, §. 97., ustęp 2. — wydać wszystkim członkom odpisy (odbitki) statutu ze wszystkimi zmianami i uzupełnieniami za zwrotem kosztów i winien je na żądanie zaopatrzyć podpisem.

Prócz tego winien zarząd — pod karą w ustawie oznaczoną w §. 97., ustęp 6. wymienioną — przedłożyć odpis (odbitkę) statutu w ciągu 8 dni po zarejestrowaniu c. k. śląskiemu rządowi krajowemu za pośred-

nictwem c. k. starostwa powiatowego (§. 35. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

XI. Postanowienia o karach.

§. 97.

Według ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych nakłada sąd handlowy za nieuskuteczanie wpisów przepisanych do rejestru spółek zarobkowych i gospodarczych (§. 19., ustęp 1., §. 86., ustęp 1., §. 96., ustęp 1.) kary porządkowe na obowiązanych do tego.

Za niestosowanie się do przepisów, dotyczących prowadzenia spisu członków (§. 5.), ogłaszanie rachunków rocznych (§. 77., ustęp 1.), rejestrowania uchwał walnych zgromadzeń (§. 15., ustęp 2.), wydania statutu i rachunków rocznych (§. 96., ustęp 3., §. 78.), dalej przepisów §§. 49., 61.—70., 72. i 78., ustęp 3. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, dotyczących likwidacyi i konkursu, jakoteż za fałszywe podania we wykazach i uwiadomieniach, wymaganych ustawą, nakłada sąd handlowy na członków zarządu i rady nadzorczej lub na likwidatorów grzywny do 200 Koron (§. 87. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Jeżeli spółka rozszerza czynność swoją albo obrady poza granice, wytknięte jej w §. 1. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, członkowie biorący udział są winni, o ile podług powszechnej ustawy karnej nie podlegają ostrzejszym karom, występku, karnego grzywną do 600 Koron (§. 88. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Członkowie zarządu i rady nadzorczej, likwidatorzy i inni pełnomocnicy spółki, którzy w protokołach z walnych zgromadzeń, w rachunkach rocznych, w bilansach i sprawozdaniach, w spisie członków, jakoteż w przepisanych uwiadomieniach (§. 77., ustęp 2., §. 86., ustęp 2., §. 96., ustęp 4.) umyślnie poczynią fałszywe podania lub je potwierdzą, są, o ile podług powszechnej ustawy

karnej nie podlegają ostrzejszym karom, winni występku i będą karani aresztem do 3 miesięcy (§. 89. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Do zwołania walnego zgromadzenia można obowiązywać w razie potrzeby zniewolić grzywną do 600 Koron (§. 29. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Do przedłożenia uwiadomień, przepisanych w §. 77., ustęp 2., w §. 86., ustęp 2., w §. 96., ustęp 4., mogą władze polityczne członków zarządu w razie potrzeby zmusić grzywną do 200 Koron (§. 35. ustawy o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych).

Biblioteka Tadeusza Rege

Nakładem związku spółek rolniczych na Śląsku.

Drukiem Kutzera i Sp., c. i k. dostawców dworu w Cieszynie.